

ΒΟΥΛΗ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΥΠΗΡΕΣΙΑ

ΑΝΑΡΤΗΤΕΑ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΦΑΝΕΙΑ

ΕΚΘΕΣΗ ΕΠΙ ΤΟΥ ΝΟΜΟΣΧΕΔΙΟΥ

«Συνταξιοδοτικές ρυθμίσεις, ενσωμάτωση στο Ελληνικό Δίκαιο της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25ης Οκτωβρίου 2012, “Για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ”, όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/12/ΕΕ του Συμβουλίου της 13ης Μαΐου 2013 “Για την προσαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας” και άλλες διατάξεις»

Ι. Γενικές Παρατηρήσεις

Α. Το υπό συζήτηση και ψήφιση νομοσχέδιο αποτελείται από τέσσερα (4) Μέρη, εξήντα (60) άρθρα και 13 Παραρτήματα, τα οποία, κατά το άρθρο 23 του νομοσχεδίου, αποτελούν αναπόσπαστο μέρος αυτού, όπως διαμορφώθηκε κατά την κοινή συνεδρίαση των Διαρκών Επιτροπών Παραγωγής και Εμπορίου, Μορφωτικών Υποθέσεων και Οικονομικών Υποθέσεων.

Με τις διατάξεις του Μέρους Α΄ (άρθρο 1) προτείνεται, αφ’ ενός να καταργηθούν οι τροποποιήσεις που επήλθαν («εκ παραδρομής» συμφώνως προς την Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 1, που συνοδεύει το υπό ψήφιση νομοσχέδιο) σε διατάξεις του ν. 3865/2010 διά διατάξεων του ν. 4337/2015, αφ’ ετέρου να επεκταθεί η εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 1 του ν. 4337/2015, από 17.10.2015, και στους υπαλλήλους των ΟΤΑ, των ΝΠΔΔ που διέπονται από κοινό με τους δημόσιους υπαλλήλους συνταξιοδοτικό καθε-

στώς είτε οι συντάξεις τους βαρύνουν το Δημόσιο είτε τους οικείους φορείς, καθώς και για το προσωπικό του Οργανισμού Σιδηροδρόμων Ελλάδος και των υπαλλήλων των ασφαλιστικών Ταμείων του προσωπικού των Σιδηροδρομικών Δικτύων, που διέπονται από το καθεστώς του ν.δ. 3395/1955.

Με τις διατάξεις του Μέρους Β΄ (άρθρα 2 – 23, τα οποία κατανέμονται σε τέσσερα κεφάλαια, I – IV) μεταφέρεται στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25.10.2012 «Για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των Οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των Οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ», όπως τροποποιήθηκε από την Οδηγία 2013/12/ΕΕ του Συμβουλίου της 13.5.2013 «Για την προσαρμογή της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για την ενεργειακή απόδοση, λόγω της προσχώρησης της Δημοκρατίας της Κροατίας».

Με τις διατάξεις του Μέρους Γ΄ (άρθρα 24 – 56, τα οποία κατανέμονται σε οκτώ κεφάλαια, V– XI[Ι]) θεσπίζονται άλλες διατάξεις, αρμοδιότητας περισσότερων υπουργείων.

Ειδικότερα, με τις διατάξεις του Κεφαλαίου V (άρθρα 24 – 36) ρυθμίζονται λοιπά θέματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας. Μεταξύ άλλων, ως αρμόδια Υπηρεσία για τη χάραξη Εθνικής Πολιτικής και την εκπόνηση Εθνικού Σχεδίου Δράσης για την προώθηση των Πράσινων Δημοσίων Συμβάσεων βάσει των ρυθμίσεων της νομοθεσίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης, ορίζεται, εφεξής, η Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού στη θέση του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας, καθορίζεται εκ νέου η σύνθεση των μελών της υφιστάμενης ενδεκαμελούς Επιτροπής η οποία είναι αρμόδια για το συντονιστικό έργο του ως άνω Υπουργείου και επαναπροσδιορίζονται οι αρμοδιότητές της (άρθρο 24). Προβλέπεται η κατάρτιση, με υπουργική απόφαση, Σχεδίου Δράσης για την Αντιμετώπιση της Ενεργειακής Πενίας, στο οποίο αποτυπώνονται, μεταξύ άλλων, είδη δράσης τα οποία σχετίζονται με τη βελτίωση της ενεργειακής αποδοτικότητας (άρθρο 25). Επίσης, ορίζεται το Κέντρο Ανανεώσιμων Πηγών και Εξοικονόμησης Ενέργειας (ΚΑΠΕ) ως το Εθνικό Κέντρο για την υποστήριξη της εφαρμογής της εθνικής πολιτικής για τη βελτίωση της ενεργειακής απόδοσης και την προώθηση των Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) (άρθρο 26), και ρυθμίζονται ζητήματα που αφορούν το ετήσιο τέλος διατήρησης του δικαιώματος Άδειας Παραγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας (άρθρο 27) και τους κατ' επάγγελμα αγρότες παραγωγούς ηλεκτρικής ενέργειας (άρθρο 29). Παρατείνεται η αρχική διάρκεια των συμβάσεων μίσθωσης δικαιωμάτων έρευνας και διαχείρισης γεωθερμικού πεδίου υψηλής θερμοκρασίας (άρθρο 30), ρυθμιζο-

νται θέματα που αφορούν σε παρεμβάσεις στον Δήμο Κερατσινίου - Δραπετσώνας στο πλαίσιο των Προγραμμάτων Ειδικών Παρεμβάσεων Μητροπολιτικού Χαρακτήρα για την Αττική, με τη δημιουργία πόλου «υπερτοπικής» εμβέλειας για την αναβάθμιση του δυτικού Πειραιά και τον εκ νέου καθορισμό των αντίστοιχων χρήσεων γης και του συντελεστή δόμησης (άρθρο 28), επανακαθορίζεται η διαδικασία κύρωσης, έγκρισης και τροποποίησης του Εθνικού Σχεδίου Διαχείρισης Αποβλήτων (ΕΣΔΑ), του Εθνικού Προγράμματος Πρόληψης Δημιουργίας Αποβλήτων, των Ειδικών Εθνικών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων και των Περιφερειακών Σχεδίων Διαχείρισης Αποβλήτων (ΠΕΣΔΑ) (άρθρο 31), και παρατείνεται η προθεσμία πιστοποίησης των ενεργειακών επιθεωρητών (άρθρο 33). Επίσης, τροποποιούνται οι διατάξεις της παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 998/1979, οι οποίες αφορούν την υποχρεωτική αναδάσωση δασών και δασικών εκτάσεων συνεπεία πυρκαγιάς, αποψίλωσης ή άλλης αιτίας, με τις προβλεπόμενες εξαιρέσεις, καθώς και οι διατάξεις της παρ. 4 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 σχετικά με την ανάκληση αποφάσεων αναδάσωσης εκτάσεων οι οποίες έχουν καταστραφεί από πυρκαγιά (άρθρο 32). Τέλος, μεταξύ άλλων, ρυθμίζονται ζητήματα σχετικά με την υποβολή εγγυητικής επιστολής και την αποδοχή της Οριστικής Προσφοράς Σύνδεσης για σταθμούς Ανανεώσιμων Πηγών Ενέργειας (ΑΠΕ) και Συμπαγωγής Ηλεκτρικής Ενέργειας και Θερμότητας Υψηλής Απόδοσης (ΣΗΘΥΑ) (άρθρο 34).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου VI (άρθρα 37 – 38) ρυθμίζονται, ιδίως, ζητήματα σχετικά με τη συγκρότηση του διοικητικού συμβουλίου του ν.π.δ.δ. υπό την επωνυμία «Κέντρο Εκπαίδευσης και Αποκατάστασης Τυφλών» (άρθρο 37) και τους δικαιούχους της άδειας φροντίδας παιδιού (άρθρο 38).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου VII (άρθρα 39 – 45) ρυθμίζονται ζητήματα αρμοδιότητας του Υπουργείου Παιδείας, Έρευνας και Θρησκευμάτων. Μεταξύ αυτών, εισάγεται μεταβατική διάταξη για τους αποφοίτους λυκείου του σχολικού έτους 2014-2015 και των προηγούμενων σχολικών ετών, οι οποίοι επιθυμούν να διαγωνισθούν για να εισαχθούν στην ανώτατη εκπαίδευση (άρθρο 40), τροποποιείται η συγκρότηση του Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Π.Ε.) και του Περιφερειακού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Π.Υ.Σ.Δ.Ε.), και ορίζεται ότι, από της έναρξης ισχύος του υπό ψήφιση νομοσχεδίου, λήγει η θητεία των μελών των Π.Υ.Σ.Π.Ε., των Π.Υ.Σ.Δ.Ε., των Περιφερειακών Υπηρεσιακών Συμβουλίων Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Π.Υ.Σ.Ε.Ε.Π.), των Ανώτερων Περιφερειακών Υπηρεσιακών Συμβουλίων Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Α.Π.Υ.Σ.Π.Ε.), των Ανώτερων Περιφερειακών Υπηρεσιακών Συμβουλίων Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Α.Π.Υ.Σ.Δ.Ε.), του

Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Π.Ε.), του Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης (Κ.Υ.Σ.Δ.Ε.), καθώς και του Κεντρικού Υπηρεσιακού Συμβουλίου Ειδικού Εκπαιδευτικού Προσωπικού (Κ.Υ.Σ.Ε.Ε.Π.), τα δε ως άνω Συμβούλια συγκροτούνται εκ νέου (άρθρο 42).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου VIII (άρθρα 46 – 50), μεταξύ άλλων, τροποποιείται η συγκρότηση της «Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων» της παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 2160/1993, όπως αυτή έχει αντικατασταθεί με το άρθρο 41 του ν. 4179/2013 (άρθρο 46). Περαιτέρω, αντικαθίστανται διατάξεις του ν. 3297/2004 που αφορούν την ανεξάρτητη αρχή «Συνήγορος του Καταναλωτή», κατά τις «Ρυθμίσεις σχετικά με προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας, σε συμμόρφωση με την Οδηγία 2013/11/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την εναλλακτική επίλυση καταναλωτικών διαφορών [...] και την λήψη συμπληρωματικών εθνικών μέτρων εφαρμογής του Κανονισμού 524/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 21ης Μαΐου 2013 για την ηλεκτρονική επίλυση καταναλωτικών διαφορών», οι οποίες έχουν τεθεί με την κ.υ.α. 70330οικ./2015 (άρθρο 47). Ορίζεται, εξ άλλου, ο χρόνος διεξαγωγής των εκλογών για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων του ν. 2081/1992, όπως αυτός έχει τροποποιηθεί με τον ν. 3019/2005 (άρθρο 48), με χρονικό όριο χρήσης της εξουσιοδότησης προς έκδοση κανονιστικών πράξεων εναρμόνισης προς τις πράξεις της ΕΕ, κατ' άρθρο 4 του ν. 1338/1983, την 31η Δεκεμβρίου 2020 (άρθρο 50).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου IX (άρθρα 51 - 52) απαλλάσσεται η εταιρεία «Μεταλλουργική Βιομηχανία Ηπείρου Α.Ε.» από την προσκόμιση αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας, μέχρι την 31.12.2016, και μόνο για την είσπραξη οφειλομένων από την εταιρεία «Ελληνικά Αμυντικά Συστήματα Ε.Α.Σ. Α.Β.Ε.Ε.», και προστίθεται, μετά το τέλος της «Σύμβασης παραχώρησης του αποκλειστικού δικαιώματος διοργάνωσης και διεξαγωγής αμοιβαίου στοιχήματος επί ιπποδρομιών στην Ελλάδα για περίοδο είκοσι ετών», που υπογράφηκε μεταξύ του «Ταμείου Αξιοποίησης Ιδιωτικής Περιουσίας του Δημοσίου Α.Ε.» και της «ΙΠΠΟΔΡΟΜΙΕΣ Α.Ε.» και περιλαμβάνεται στο άρθρο 1 του, κυρωτικού της, ν. 4338/2015, το κείμενο του Παραρτήματος VI «Σύμβαση Μίσθωσης Μαρκόπουλου» (άρθρο 51). Περαιτέρω, μεταφέρονται 500 οργανικές θέσεις από την Ειδική Γραμματεία του Σώματος Δίωξης Οικονομικού Εγκλήματος (Ε.Γ.Σ.Δ.Ο.Ε.) στη Γενική Γραμματεία Δημοσίων Εσόδων (Γ.Γ.Δ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομικών, οι οποίες θα καλυφθούν από προσωπικό που υπηρετεί στην Ε.Γ.Σ.Δ.Ο.Ε. (άρθρο 52).

Οι διατάξεις του Κεφαλαίου X (άρθρο 53) αφορούν τον Οργανισμό Μεγά-

ρου Μουσικής Αθηνών (Ο.Μ.Μ.Α.) και, ειδικότερα, την παράταση, μέχρι την 31-1-2016, της απαλλαγής του από την υποχρέωση προσκόμισης αποδεικτικού φορολογικής ενημερότητας, καθώς και αποδεικτικού ασφαλιστικής ενημερότητας για τα χρέη του προς το Ελληνικό Δημόσιο και τους Οργανισμούς Κοινωνικής Ασφάλισης, της προστασίας του από σε βάρος του συμψηφισμούς, από πράξεις διοικητικής ή αναγκαστικής εκτέλεσης, από υπολογισμό τόκων και προστίμων κατά τον Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων – ν.δ. 356/1974 (άρθρο 35 του ν. 4262/2014), καθώς και της θητείας του Διοικητικού του Συμβουλίου.

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου XI (άρθρα 54 – 55), μεταξύ άλλων, ρυθμίζεται εκ νέου η ικανοποίηση αξιώσεων εργαζομένων κατά του κυρίου ναυαγίου, κατ' αντικατάσταση διατάξεων του άρθρου 67 του ν. 4331/2015 (άρθρο 54), και εισάγεται (άρθρο 55) δυνατότητα μονομερούς, με απόφαση του αρμόδιου Υπουργού, τροποποίησης όρων σύμβασης ανάθεσης δημόσιας ακτοπλοϊκής υπηρεσίας, ως έκφανση της υπερέχουσας, έναντι του αντισυμβαλλομένου, θέσης του Δημοσίου στις διοικητικές συμβάσεις (βλ., ενδεικτικώς, ΣΤΕ 3740/2012 7μ, 4354/2014).

Με τις διατάξεις του Κεφαλαίου XII (άρθρο 56), το οποίο εκ παραδρομής αριθμείται ως XI, ρυθμίζονται, για το χρονικό διάστημα μεταξύ 1.11.2015 και 30.4.2015, οι δημοσιεύσεις που αφορούν τόσο, ειδικώς, πλειστηριασμούς του «Ενιαίου Ταμείου Ανεξάρτητα Απασχολούμενων – Τομέα Ασφάλισης Νομικών (ΕΤΑΑ-ΤΑΝ)», όσο και, γενικώς, πλειστηριασμούς κατά τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Στις διατάξεις του Μέρους Δ' (άρθρα 57 - 60) περιλαμβάνονται καταργούμενες (άρθρο 57), τροποποιούμενες (άρθρο 58), και μεταβατικές διατάξεις (άρθρο 59).

Τέλος, με τις διατάξεις του άρθρου 60 καθορίζεται η έναρξη ισχύος του υπό ψήφιση νομοθετήματος.

Β. Ως προς τις διατάξεις του Μέρους Β', με τις οποίες μεταφέρεται στο εσωτερικό δίκαιο η Οδηγία 2012/27/ΕΕ (βλ. και Παραρτήματα του νομοσχεδίου με τα οποία μεταφέρονται τα Παραρτήματα της εν λόγω Οδηγίας), σημειώνεται ότι η αύξηση της ενεργειακής απόδοσης αποτελεί έναν από τους πρωταρχικούς στόχους της νέας στρατηγικής της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την απασχόληση και την έξυπνη, βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς ανάπτυξη («στρατηγική “Ευρώπη 2020”») [Οδηγία 2012/27/ΕΕ, σκέψη (3)]. Μετά από τη διαπίστωση της αδυναμίας επίτευξης αυτού του στόχου υπό την ακολουθούμενη στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης, κατέστη σαφής η ανάγκη επικαιροποίησης του νομικού πλαισίου της Ένωσης για την ενεργειακή από-

δοση, με μία Οδηγία η οποία θα επιδιώκει τον γενικό στόχο της ενεργειακής απόδοσης για εξοικονόμηση 20% της κατανάλωσης πρωτογενούς ενέργειας της Ένωσης έως το 2020, καθώς και περαιτέρω βελτιώσεις στην ενεργειακή απόδοση μετά το 2020. Η θεσπισθείσα, για τον σκοπό αυτό, Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 25.10.2012 καθιερώνει ένα κοινό πλαίσιο προώθησης της ενεργειακής απόδοσης στην Ένωση μέσω της σωρευτικής εφαρμογής ειδικών εθνικών και ευρωπαϊκών μέτρων σε διάφορα πεδία. Μεταξύ των προβλεπόμενων μέτρων περιλαμβάνεται η θέσπιση από τα κράτη μέλη ενδεικτικών εθνικών στόχων, καθεστώτων και προγραμμάτων ενεργειακής απόδοσης, η μείωση της κατανάλωσης ενέργειας σε δημόσια κτήρια και η στροφή προς την αγορά αποδοτικότερων προϊόντων και υπηρεσιών, η θέσπιση εθνικών καθεστώτων επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης στις επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας του ενεργειακού τομέα ή άλλων εναλλακτικών μέτρων πολιτικής που επιτυγχάνουν την ίδια ποσότητα εξοικονόμησης ενέργειας, η διασφάλιση της πρόσβασης από τους καταναλωτές στις πληροφορίες από τις μετρήσεις και την τιμολόγηση της ατομικής τους κατανάλωσης ενέργειας, η ολοκληρωμένη αξιολόγηση των δυνατοτήτων συμπαραγωγής υψηλής απόδοσης, τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης, η βελτίωση της ανταπόκρισης στη ζήτηση μέσω τιμολογίων και λοιπών ρυθμίσεων που παρέχουν κίνητρα για βελτιώσεις στην ενεργειακή απόδοση, και η θέσπιση καθεστώτων πιστοποίησης για τους παρόχους ενεργειακών υπηρεσιών και ενεργειακούς ελέγχους, και άλλα μέτρα βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης [Οδηγία 2012/27/ΕΕ, σκέψεις (2), (7), (8), (10), (13), (15), (20), (33), (35), (45) και (46)].

Συναφώς, με τις προτεινόμενες διατάξεις εναρμόνισης του νομοσχεδίου προς την ανωτέρω Οδηγία (Μέρος Β΄, Κεφ. Ι – ΙV νομοσχεδίου), ορίζεται ο σκοπός τους και θεσπίζονται οι αναγκαίες ρυθμίσεις εναρμόνισης οι οποίες περιλαμβάνουν, μεταξύ άλλων, τον καθορισμό ενδεικτικού εθνικού στόχου ενεργειακής απόδοσης στην τελική κατανάλωση ενέργειας για το 2020 (άρθρο 4) και την εκπόνηση Εθνικών Σχεδίων Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης προς επίτευξη του ανωτέρω στόχου (άρθρο 5), τη σύνταξη από το Υπουργείο Περιβάλλοντος και Ενέργειας έκθεσης μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την κινητοποίηση επενδύσεων όσον αφορά την ανακαίνιση του κτηριακού αποθέματος που αποτελείται από κατοικίες και εμπορικά κτήρια, δημόσια και ιδιωτικά (άρθρο 6), την ανακαίνιση ποσοστού τρία τοις εκατό (3%) του συνολικού εμβαδού δαπέδου θερμαινόμενων ή/και ψυχόμενων κτηρίων που είναι ιδιόκτητα και καταλαμβάνονται από την κεντρική δημόσια διοίκηση (άρθρο 7), την αγορά προϊόντων, υπηρεσιών και κτηρίων υψηλής ενεργεια-

κής απόδοσης από τους φορείς της κεντρικής δημόσιας διοίκησης (άρθρο 8), τη θέσπιση από την 1.1.2017 καθεστώτος επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης, με το οποίο εξασφαλίζεται ότι οι διανομείς ενέργειας και οι εταιρείες λιανικής πώλησης ενέργειας που λειτουργούν στην Ελληνική Επικράτεια, επιτυγχάνουν έναν σωρευτικό στόχο εξοικονόμησης ενέργειας στην τελική χρήση έως τις 31.12.2020 (άρθρο 9), ρυθμίσεις για τους ενεργειακούς ελέγχους, τα συστήματα ενεργειακής διαχείρισης, τη χρήση συστημάτων μέτρησης ηλεκτρικής ενέργειας, φυσικού αερίου, τηλεθέρμανσης, τηλεψύξης και ζεστού νερού χρήσης για οικιακή κατανάλωση, πληροφορίες τιμολόγησης για την πραγματική κατανάλωση (άρθρα 10, 11, 12 και 17), προγράμματα ενημέρωσης των καταναλωτών (άρθρα 13 και 18) και σχετικές κυρώσεις (άρθρο 14).

Παρά την όψιμη μεταφορά της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ στο εσωτερικό δίκαιο (βλ. σχετική απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για παραπομπή της χώρα μας στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω παράλειψης μεταφοράς της ανωτέρω Οδηγίας, http://europa.eu/rapid/press-release_IP-15-5196_en.htm), εφαρμόζονται ήδη ορισμένα μέτρα εναρμόνισης.

Έτσι, κατά την προτεινόμενη διάταξη της παρ. 5 του άρθρου 4 με την οποία μεταφέρεται στο εσωτερικό δίκαιο η ρύθμιση της παρ. 1 του άρθρου 24 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ, προβλέπεται υποχρέωση υποβολής έκθεσης προόδου ως προς την επίτευξη των εθνικών στόχων ενεργειακής απόδοσης. Ως χρονική αφετηρία για την υποβολή των εκθέσεων ορίζεται από την ως άνω Οδηγία το έτος 2013. Κατά την Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 3), «για την τήρηση των υποχρεώσεων της χώρας προς την Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχουν ήδη σταλεί δύο ετήσιες εκθέσεις, η πρώτη στις 30 Απριλίου 2013 και η δεύτερη στις 16 Δεκεμβρίου 2014 ως μέρος του πρώτου Εθνικού Σχεδίου Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΣΔΕΑ)».

Στη διάταξη του δεύτερου εδαφίου της παρ. 2 του άρθρου 5 του νομοσχεδίου ορίζεται ότι τα Εθνικά Σχέδια Δράσης Ενεργειακής Απόδοσης (ΕΣΔΕΑ) υποβάλλονται από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή εντός των προθεσμιών της παρ. 2 του άρθρου 24 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ. Η παραπεμπόμενη διάταξη του άρθρου 24 της εν λόγω Οδηγίας κάνει λόγο για προθεσμία υποβολής των ΕΣΔΕΑ μέχρι την 30.4.2014. Κατά την Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 3), «το πρώτο ΕΣΔΕΑ έχει ήδη υποβληθεί από τη Γενική Γραμματεία Ενέργειας και Ορυκτών Πρώτων Υλών του Υπουργείου Περιβάλλοντος και Ενέργειας στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 16 Δεκεμβρίου 2014».

Ομοίως, στη διάταξη της παρ. 2 του άρθρου 6 του νομοσχεδίου προβλέπεται υποβολή έκθεσης μακροπρόθεσμης στρατηγικής για την κινητοποίηση επενδύσεων ως προς την ανακαίνιση του κτηριακού αποθέματος που αποτελείται από κατοικίες και εμπορικά κτήρια «σύμφωνα με τις προθεσμίες του άρθρου 4 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ, ενώ στη συνέχεια αναθεωρείται κάθε τρία (3) έτη και υποβάλλεται ως μέρος των ΕΣΔΕΑ». Η παραπεμπόμενη διάταξη της Οδηγίας ορίζει ως προθεσμία πρώτης έκδοσης στρατηγικής την 30.3.2014, από την οποία και υπολογίζεται εφεξής η ανά τριετία αναθεώρηση. Κατά την Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 3), «η πρώτη έκθεση έχει ήδη υποβληθεί στην Ευρωπαϊκή Επιτροπή στις 16 Δεκεμβρίου 2014».

Γ. Συμφώνως προς το άρθρο 73 παρ. 2 του Συντάγματος, «[ν]ομοσχέδια που αναφέρονται οπωσδήποτε στην απονομή σύνταξης και στις προϋποθέσεις της υποβάλλονται μόνο από τον Υπουργό Οικονομικών ύστερα από γνωμοδότηση του Ελεγκτικού Συνεδρίου». Εξ άλλου, κατά το άρθρο 98 παρ. 1 εδ. δ', στην αρμοδιότητα του Ελεγκτικού Συνεδρίου ανήκει η γνωμοδότηση για τα νομοσχέδια που αφορούν συντάξεις ή αναγνώριση υπηρεσίας για την παροχή δικαιώματος σύνταξης συμφώνως με την παράγραφο 2 του άρθρου 73.

Σημειώνεται ότι στη νομοθεσία περί του Ελεγκτικού Συνεδρίου (άρθρο 1 παρ. 1 περ. κζ' του Κώδικα Νόμων για το Ελεγκτικό Συνέδριο, ν. 4129/2013) προβλέπεται ότι η γνωμοδότησή του είναι αναγκαία για τα νομοσχέδια που αναφέρονται στην τροποποίηση των συνταξιοδοτικών νόμων ή την απονομή σύνταξης ή την αναγνώριση υπηρεσίας που παρέχει δικαίωμα σε σύνταξη, εφόσον η σύνταξη βαρύνει το δημόσιο ταμείο ή τον προϋπολογισμό ν.π.δ.δ. Σχετικώς με την ερμηνεία της διάταξης του άρθρου 73 παρ. 2 του Συντάγματος, το Ελεγκτικό Συνέδριο (βλ., ενδεικτικώς, ΕΣ ΟΛ 69/1989, ΕΕΕΔ 1989, σελ. 612, Πρακτικά ΕΣ ΟΛ της 16ης Γενικής Συνεδρίασης της 3.6.1998) έχει αποφανθεί ότι «όπως προκύπτει από την γενικότητα και την φραστική ευρύτητα του κειμένου της συνταγματικής συντάξεως (νομοσχέδια αναφερόμενα οπωσδήποτε εις την απονομήν συντάξεως και τας προϋποθέσεις ταύτης), αυτή δεν αναφέρεται μόνο στις περιπτώσεις απονομής συντάξεως σε πρόσωπα που παρέχουν τις υπηρεσίες τους στο Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ. με την ιδιότητα του τακτικού υπαλλήλου», (ιδίως, πολιτικές, στρατιωτικές και πολεμικές συντάξεις), αλλά καλύπτει και κάθε άλλη περίπτωση συνταξιοδότησης από τους αυτούς φορείς, εφόσον διέπονται από το ίδιο νομικό καθεστώς, βάσει ιδιαίτερων νομοθετημάτων τα οποία παραπέμπουν στις διατάξεις περί των δημοσίων υπαλλήλων ή επαναλαμβάνουν, κατά βάση, τις διατάξεις αυτές.

Κατά πάγια, εξ άλλου, νομολογία του Ελεγκτικού Συνεδρίου (βλ., λ.χ., ΕΣ Ολ 983/1998), «η θεσπιζόμενη γνωμοδοτική αρμοδιότητα αυτού κατά την διαδικασία ψηφίσεως συνταξιοδοτικών νόμων είναι εξαιρετικής φύσεως και ιδιαίτερης σημασίας, γιατί προνοεί για την διαφώτιση της Βουλής κατά την ψήφιση των ειδικών αυτών νόμων και την προφύλαξή της από την θέσπιση διατάξεων που αντιβαίνουν σε βασικούς κανόνες της κείμενης συνταξιοδοτικής νομοθεσίας ή που δημιουργούν προνόμια για ορισμένη κατηγορία συνταξιούχων» (για τις γνωμοδοτικές αρμοδιότητες του Ελεγκτικού Συνεδρίου βλ., Απ. Γέροντα, Δημοσιονομικό Δίκαιο, 2005, σελ. 192 επ.).

Υπό το φως των ανωτέρω, δημιουργείται προβληματισμός ως προς το ότι το προτεινόμενο νομοσχέδιο δεν συνοδεύεται από γνωμοδότηση της Ολομέλειας του Ελεγκτικού Συνεδρίου, στην οποία να διατυπώνεται η γνώμη του επί του συνόλου των διατάξεων του άρθρου 1 του νομοσχεδίου, και, ιδίως, επί της καινοφανούς παρ. 4 αυτού.

II. Παρατηρήσεις επί των άρθρων του νομοσχεδίου

Γενική Παρατήρηση

Το υπό ψήφιση νομοσχέδιο διαρθρώνεται νομοτεχνικώς σε τέσσερα (4) Μέρη. Διαθέτει δε δώδεκα (12), συνολικώς, Κεφάλαια, η αρίθμηση των οποίων εκκινεί από το Μέρος Β΄ του νομοσχεδίου και είναι συνεχής για όλα τα Μέρη του νομοσχεδίου.

Θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο, για λόγους νομοτεχνικής αρτιότητας, η αρίθμηση των εν λόγω Κεφαλαίων να εκκινεί εκ νέου με την έναρξη κάθε Μέρους.

1. Επί του άρθρου 1

Επισημαίνεται, στο πλαίσιο της αρχής της νομοτεχνικής αρτιότητας των νομοθετικών διατάξεων, ότι το άρθρο 1 τιτλοφορείται «Τροποποιήσεις του άρθρου 1 του ν. 4337/2015 (Α΄ 129)», ενώ το περιεχόμενό του, κατά το ήμισυ, τροποποιεί τις διατάξεις του άρθρου 4 του ν. 3865/2010 (ΦΕΚ Α΄ 120).

2. Επί του άρθρου 3

Μεταξύ των περιλαμβανόμενων στο προτεινόμενο άρθρο ορισμών αναφέρεται και ο ορισμός για το «υπόχρεο μέρος». Εκ παραδρομής, στο σχετικό σημείο γίνεται παραπομπή ως προς τα καθεστάτα επιβολής της υποχρέωσης ενεργειακής απόδοσης στο άρθρο 8 του νομοσχεδίου, ενώ πρόκειται περί του άρθρου 9.

3. Επί του άρθρου 7 παρ. 1

Με την προτεινόμενη διάταξη μεταφέρεται η ρύθμιση του άρθρου 5 παρ. 1 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ ως προς το ποσοστό του συνολικού εμβαδού δαπέδου θερμαινόμενων ή/και ψυχόμενων κτηρίων της κεντρικής δημόσιας διοίκησης που ανακαινίζονται προκειμένου να εκπληρωθούν τουλάχιστον οι ελάχιστες απαιτήσεις ενεργειακής απόδοσης οι οποίες έχουν τεθεί κατ'εφαρμογή του άρθρου 4 του ν. 4122/2013, με τον οποίο ενσωματώθηκε στο ελληνικό δίκαιο η Οδηγία 2010/31/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19.5.2010 (ΕΕ L 153 της 18.6.2010).

Η ανωτέρω υποχρέωση ισχύει αναδρομικώς από την 1.1.2014 (βλ. σχετ. Αιτιολογική Έκθεση, σελ. 4).

Σχετικώς παρατηρείται ότι, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη πρέπει να θεσπίζουν μέτρα εναρμόνισης προς τις Οδηγίες από το χρονικό σημείο που ορίζουν αυτές, σε περίπτωση μη εμπρόθεσμης μεταφοράς διατάξεων Οδηγίας στο εσωτερικό δίκαιο, όπως εν προκειμένω, η συμμόρφωση ανατρέχει στον χρόνο κατά τον οποίο οι διατάξεις της Οδηγίας έπρεπε να μεταφερθούν στο εσωτερικό δίκαιο (βλ. ΣτΕ ΠΕ 180/2004 και ΣτΕ ΠΕ 415/2001). Εξ άλλου, στην παρ. 6 του άρθρου προβλέπεται, σε περίπτωση ανακαίνισης μεγαλύτερου ποσοστού από το προβλεπόμενο 3%, συνυπολογισμός του πλεονάζοντος στο ετήσιο ποσοστό ανακαίνισης οποιουδήποτε από τα τρία προηγούμενα ή επόμενα έτη. Η ανωτέρω, όμως, υποχρέωση σχετικοποιείται στο μέτρο που ορίζεται, ακολούθως, στην παρ. 1 του άρθρου ότι η υποχρέωση ανακαίνισης ισχύει «στο βαθμό που αυτό είναι τεχνικά, λειτουργικά και οικονομικά εφικτό». Ομοίως, στην παρ. 9 προβλέπεται σύνταξη καταλόγου των ανωτέρω κτηρίων, ο οποίος περιλαμβάνει το εμβαδόν δαπέδου σε τετραγωνικά μέτρα (τ.μ.) και την ενεργειακή απόδοση κάθε κτηρίου ή σχετικά ενεργειακά δεδομένα «εφόσον είναι διαθέσιμα» (πρβλ. άρθρο 5 παρ. 5 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ).

4. Επί του άρθρου 9 παρ. 8 περ. 6)

Με την προτεινόμενη διάταξη μεταφέρεται στο εσωτερικό δίκαιο η ρύθμιση του άρθρου 7 παρ. 8 περ. β) της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ περί υποχρέωσης των οριζόμενων στο άρθρο για υποβολή επίκαιρων στοιχείων ως προς την κατανάλωση των τελικών καταναλωτών. Δεδομένου ότι από την ανωτέρω Οδηγία θεσπίζεται σχετικώς επιφύλαξη ως προς την τήρηση «της ακεραιότητας και της εμπιστευτικότητας των ευαίσθητων ιδιωτικών ή εμπορικών πληροφοριών, σύμφωνα με το ισχύον δίκαιο της Ένωσης», θα ήταν σκόπιμο η αντίστοιχη διάταξη του νομοσχεδίου να μην παραπέμπει μόνο στην τήρηση της ισχύουσας νομοθεσίας για την προστασία των προσωπικών δεδομέ-

νων, αλλά να αναφέρεται και στην προστασία των εμπορικών πληροφοριών. Ομοίως, στην παρ. 7 του άρθρου 10 του νομοσχεδίου γίνεται αναφορά μόνο στη νομοθεσία περί προσωπικών δεδομένων.

5. Επί του άρθρου 10 παρ. 3 και 16

Για λόγους εφαρμογής της διάταξης, θα ήταν σκόπιμο να προσδιορισθεί σε ποια τάξη εντάσσονται οι μηχανικοί των οριζόμενων στον νόμο ειδικοτήτων, οι οποίοι έχουν αποκτήσει αναγνώριση επαγγελματικών προσόντων στη χώρα μας κατ' εφαρμογή της σχετικής ευρωπαϊκής και εθνικής νομοθεσίας, όπως προβλέπεται στην παρ. 2 του άρθρου.

Εξ άλλου, στην παρ. 16 δεύτερο εδάφιο, όπως και στα άρθρα 19 παρ. 2 γ) πρώτο εδάφιο και 21 παρ. 1 πρώτο εδάφιο του νομοσχεδίου πρέπει, για λόγους πληρότητας, να προστεθεί η λέξη «προεδρικό» πριν από τη λέξη «διάταγμα».

6. Επί του άρθρου 12 παρ. 5

Με την προτεινόμενη διάταξη ορίζεται ότι η κατανομή του κόστους των πληροφοριών τιμολόγησης για την ατομική κατανάλωση θέρμανσης και ψύξης σε πολυκατοικίες και κτήρια πολλαπλών χρήσεων λόγω ανάθεσης αυτού του καθήκοντος σε τρίτο μέρος, όπως σε πάροχο υπηρεσιών ή τοπικό προμηθευτή ενέργειας, μπορούν να μετακυλίσουν στους τελικούς καταναλωτές, υπό τον όρο ότι τα κόστη αυτά είναι «λογικά». Για λόγους ορθής μεταφοράς της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ στο εσωτερικό και εφαρμογής της διάταξης, θα ήταν σκόπιμο να γίνουν ως προς τον ορισμό αυτό διευκρινίσεις.

7. Επί των άρθρων 14 και 19 παρ. 3

Με το προτεινόμενο άρθρο θεσπίζονται κυρώσεις προβλεπόμενες από το άρθρο 13 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ.

Δεδομένου ότι στο εν λόγω άρθρο της Οδηγίας προβλέπεται υποχρέωση των κρατών μελών να θεσπίσουν κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τις εθνικές διατάξεις που θεσπίζονται συμφώνως προς τα άρθρα 7 έως 11 και το άρθρο 18 παρ. 3 αυτής, και ότι η διάταξη του άρθρου 18 παρ. 3 της Οδηγίας μεταφέρεται στο εσωτερικό δίκαιο με το άρθρο 19 παρ. 3 του νομοσχεδίου, θα ήταν σκόπιμο να συμπληρωθεί η προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 14 και με την εν λόγω ρύθμιση που αναφέρεται στο άρθρο 19 παρ. 3 του νομοσχεδίου.

8. Επί του άρθρου 15 παρ. 3 και παρ. 14 περ. 6)

Με την προτεινόμενη διάταξη του άρθρου 15 παρ. 3 μεταφέρεται στο

σωτερικό δίκαιο η ρύθμιση της παρ. 2 του άρθρου 14 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ, κατά την οποία «[τ]α κράτη μέλη υιοθετούν πολιτικές που θα συντελούν ώστε να λαμβάνονται δεόντως υπόψη σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο οι δυνατότητες επαρκών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, ιδίως δε εκείνων που χρησιμοποιούν συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης. Λαμβάνονται υπόψη οι δυνατότητες ανάπτυξης τοπικών και περιφερειακών αγορών θερμότητας». Η αντίστοιχη διάταξη του νομοσχεδίου ορίζει ότι «[μ]ε αποφάσεις των αρμόδιων Υπουργών ή Περιφερειαρχών θεσπίζονται μέτρα που συντελούν ώστε να λαμβάνεται δεόντως υπόψη σε τοπικό και σε περιφερειακό επίπεδο η δυνατότητα χρήσης αποδοτικών συστημάτων θέρμανσης και ψύξης, και ιδίως εκείνων που χρησιμοποιούν συμπαραγωγή υψηλής απόδοσης, σε συνδυασμό με τη δυνατότητα ανάπτυξης τοπικών και περιφερειακών αγορών θερμότητας». Για λόγους ορθής μεταφοράς της ως άνω Οδηγίας, και προκειμένου η παρεχόμενη εξουσιοδότηση να πληροί τα κριτήρια του άρθρου 43 παρ. 2 του Συντάγματος, εφόσον πρόκειται περί ειδικότερων θεμάτων ή θεμάτων με τοπικό ενδιαφέρον ή χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό, ήτοι συνιστούν μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος που αποτελεί το αντικείμενο της νομοθετικής ρύθμισης, ή αφορούν στη θέσπιση όλως δευτερευουσών και επουσιωδών ρυθμίσεων ή στη θέσπιση ρύθμισης για την οποία απαιτείται παρέμβαση αρμόδιου τεχνικού οργάνου, σκόπιμη θα ήταν η αναλυτικότερη περιγραφή του πλαισίου εντός του οποίου θα θεσπισθούν τα ειδικότερα μέτρα ή τεχνικές λεπτομέρειες.

Εξ άλλου, στην παρ. 14 περ. β) εκ παραδρομής αναφέρεται η παρ. 4, ενώ πρόκειται περί της παρ. 7 (πρβλ. άρθρο 14 της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ παρ. 5 και 7).

9. Επί του άρθρου 16 παρ. 17

Για λόγους ορθής μεταφοράς της Οδηγίας 2012/27/ΕΕ στο εσωτερικό δίκαιο, θα μπορούσε να διευκρινισθεί με ποιόν τρόπο συνεργάζεται η ΠΑΕ με τους τελικούς καταναλωτές, ώστε να εγκρίνει τεχνικές ρυθμίσεις για τη συμμετοχή στις αγορές υπηρεσιών συστήματος.

10. Επί των άρθρων 17 παρ. 1 και 19 παρ. 2 περ. δ)

Με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 17 παρ. 1 ορίζεται ότι «[μ]ε κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Περιβάλλοντος και Ενέργειας θεσπίζεται διαφανές και αξιόπιστο προς τους καταναλωτές καθεστώς πιστοποίησης ενεργειακών ελεγκτών και καθορίζονται τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, οι φορείς ελέγχου και οι διαδικασίες για την εγγραφή τους στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών, ο τρόπος, οι προϋποθέσεις και η διαδικα-

σία τήρησης του ανωτέρω Μητρώου, η διαδικασία διενέργειας και υποβολής των ενεργειακών ελέγχων στο Αρχείο Ενεργειακών Ελέγχων, η διαδικασία αξιολόγησης των εκθέσεων αποτελεσμάτων των ενεργειακών ελέγχων και κάθε άλλο σχετικό ζήτημα». Κατά το άρθρο 10 παρ. 5 του νομοσχεδίου, η ως άνω εγγραφή στο Μητρώο Ενεργειακών Ελεγκτών αποτελεί προϋπόθεση για τη διενέργεια ενεργειακών ελέγχων.

Εξ άλλου, με την προτεινόμενη ρύθμιση του άρθρου 19 παρ. 2 περ. δ) ορίζεται ότι με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Περιβάλλοντος και Ενέργειας «μπορεί να καθορισθεί το πλαίσιο λειτουργίας ανεξάρτητων μεσαζόντων για την τόνωση της ανάπτυξης της αγοράς ενεργειακών υπηρεσιών από την πλευρά τόσο της ζήτησης όσο και της προσφοράς».

Παρατηρείται ότι, κατά τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας (ενδεικτικώς, ΣτΕ [Ολ] 2186/2013), επιτρέπεται η παροχή νομοθετικής εξουσιοδότησης σε άλλα, πλην του Προέδρου της Δημοκρατίας, όργανα της Διοίκησης εφόσον πρόκειται περί ρυθμίσεως ειδικότερων θεμάτων ή με τοπικό ενδιαφέρον ή χαρακτήρα τεχνικό ή λεπτομερειακό. Όπως δε γίνεται παγίως δεκτό ως «ειδικότερα θέματα» νοούνται εκείνα τα οποία αποτελούν, κατά το περιεχόμενό τους και σε σχέση με την ουσιαστική ρύθμιση που περιέχεται στο νομοθετικό κείμενο, μερικότερη περίπτωση ορισμένου θέματος που αποτελεί το αντικείμενο της νομοθετικής ρυθμίσεως. Απαιτείται, επομένως, στην περίπτωση αυτή, να περιέχει το νομοθετικό κείμενο όχι απλώς τον καθ' ύλην προσδιορισμό του αντικειμένου της εξουσιοδότησης, αλλά, επί πλέον, και την ουσιαστική ρύθμισή του, έστω και σε γενικό, ορισμένο όμως, πλαίσιο, συμφώνως προς το οποίο θα ενεργήσει η Διοίκηση προκειμένου να ρυθμίσει τα μερικότερα θέματα. Λεπτομερειακό δε είναι το ζήτημα που αφορά στη θέσπιση όλως δευτερευουσών και επουσιωδών ρυθμίσεων, ενώ οι κύριες και ουσιώδεις ρυθμίσεις πρέπει να έχουν τεθεί από τον ίδιο τον νομοθέτη (ΣτΕ 16 2820/1999, 2967/1999), τεχνικού, δε, χαρακτήρα είναι το θέμα που αφορά στη θέσπιση ρύθμισης για την οποία απαιτείται παρέμβαση αρμόδιου τεχνικού οργάνου (ΣτΕ 2820/1999, 2967/1999).

Υπό το φως των ανωτέρω, οι ανωτέρω εξουσιοδοτήσεις χρήζουν αναδιατύπωσης.

11. Επί του άρθρου 18 παρ. 3

Για λόγους πληρότητας, θα ήταν, ενδεχομένως, σκόπιμο να διευκρινισθεί ότι οι προβλεπόμενες ενέργειες δημοσιότητας στοχεύουν στην ενημέρωση των πολιτών για τα οφέλη που προκύπτουν από την υιοθέτηση μέτρων βελτίωσης της ενεργειακής απόδοσης.

12. Επί του άρθρου 28 παρ. 1

Στην περ. β) της αντικαθιστάμενης δια του παρόντος διάταξης, για λόγους σαφήνειας και ακριβολογίας, η φράση «εφαρμογή εργαλείων πολιτικής γης και εισφορών» πρέπει να συμπληρωθεί ως εξής: «εφαρμογή εργαλείων πολιτικής γης και εισφορών σε γη».

13. Επί του άρθρου 32

Με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 1 του παρόντος τροποποιείται η παρ. 1 του άρθρου 38 του ν. 998/1979 η οποία αφορά την υποχρεωτική αναδάσωση δασών και δασικών εκτάσεων που καταστράφηκαν ή καταστρέφονται συνεπεία πυρκαγιάς, αποψίλωσης ή άλλης αιτίας, και την εξαίρεση από την αναδάσωση εκτάσεων για τις οποίες, πριν από την καταστροφή της δασικής βλάστησής τους από πυρκαγιά, είχε χορηγηθεί έγκριση επέμβασης συμφώνως προς τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο Έκτο του ν. 998/1979. Επίσης, με τις προτεινόμενες διατάξεις της παρ. 2 του παρόντος τροποποιείται η παρ. 4 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 σχετικώς με την υποχρεωτική ανάκληση αποφάσεων αναδάσωσης εκτάσεων κατεστραμμένων από πυρκαγιά, ως προς το τμήμα τους κατά το οποίο η απώλεια της δασικής βλάστησης είχε εγκριθεί με την έκδοση έγκρισης επέμβασης του Κεφ. Έκτου του ν. 998/1979 πριν από την καταστροφή του από πυρκαγιά. Σημειώνεται ότι το Κεφάλαιο Έκτο του ν. 998/1979 (άρθρα 45-61 του ν. 998/1979), όπως ισχύει, ρυθμίζει θέματα που αφορούν τις επιτρεπτές επεμβάσεις σε δάση ή δασικές εκτάσεις και δημόσιες χορτολιβαδικές και βραχώδεις εκτάσεις.

Όπου προβλέπεται στα οικεία σημεία, ως προϋπόθεση για την εξαίρεση από την αναδάσωση και την ανάκληση απόφασης περί αναδάσωσης η έκδοση οικείας νομικής πράξης για την έγκριση εκχέρσωσης δάσους ή δασικής έκτασης, σε χρόνο προγενέστερο της καταστροφής τους, για λόγο δημοσίου συμφέροντος, ισχύει η έγκριση επέμβασης συμφώνως προς τα οριζόμενα στο Κεφάλαιο Έκτο του νόμου 998/1979. Επίσης, η εξαίρεση από την αναδάσωση και η υποχρεωτική ανάκληση αποφάσεων περί αναδάσωσης ισχύει για εκτάσεις κατεστραμμένες από πυρκαγιά, και όχι εξ άλλων αιτίων.

Κατά την Αιτιολογική Έκθεση, «[μ]ε την προτεινόμενη διατύπωση καθίσταται σαφές ότι δεν κηρύσσονται αναδασωτέες εκτάσεις που καταστρέφονται μόνο από πυρκαγιά για τις οποίες έχει χορηγηθεί έγκριση επέμβασης πριν την καταστροφή τους από πυρκαγιά».

Παρατηρείται ότι, κατά τη νομολογία του Συμβουλίου της Επικρατείας, στο πλαίσιο του άρθρου 117 του Συντάγματος, «σε εξαιρετικές περιπτώσεις, καταστροφής ή αποψίλωσης από πυρκαϊά ή οποιαδήποτε άλλη αιτία, δάσους ή δασικής εκτάσεως, ως προς την οποία έχει προηγουμένως εγκρι-

θεί, κατά τις διατάξεις των άρθρων 45 και 58 του ν. 998/1979, επέμβαση, προκειμένου να εκτελεσθεί σε αυτήν έργο υποδομής και έχουν εκδοθεί οι απαιτούμενες για την εκτέλεση του έργου άδειες, κατά τη διέπουσα αυτό νομοθεσία, δεν παρακωλύεται η εκτέλεση του έργου, για το οποίο έχει ήδη εγκριθεί η επέμβαση. Ειδικότερα, στην περίπτωση, κατά την οποία έχει εγκριθεί η μεταβολή της μορφής δάσους ή δασικής έκτασης σε χρόνο, κατά τον οποίο δεν είχε επέλθει το γεγονός που κατά το άρθρο 117 παρ. 3 του Συντάγματος συνεπάγεται υποχρέωση της Διοίκησης να κηρύξει έκταση ως αναδασωτέα, δεν έχει εφαρμογή η συνταγματική αυτή διάταξη, η οποία ερμηνευόμενη σε συνδυασμό με το άρθρο 24 παρ. 1 του Συντάγματος, αποβλέπει στην αποκατάσταση δασικής μορφής έκτασης, που έχει καταστραφεί με παράνομες ενέργειες ή από τυχαίο γεγονός, όχι όμως και στην επαναφορά του δασικού χαρακτήρα έκτασης, της οποίας η μεταβολή είχε επιτραπεί νομίμως, για λόγο προβλεπόμενο από την προαναφερόμενη συνταγματική διάταξη του άρθρου 24 παρ. 1, με συνέπεια να καταργούνται κατ' ουσίαν ή να αποδυναμώνονται νόμιμες διοικητικές πράξεις, με τις οποίες έχει εγκριθεί η ως άνω μεταβολή, δεδομένου ότι με την αντίθετη εκδοχή, γεγονότα μεταγενέστερα των πράξεων αυτών θα ήταν δυνατό να οδηγήσουν σε ματαίωση σημαντικών έργων υποδομής σε βάρος του δημοσίου συμφέροντος».

Υπό το φως των ανωτέρω, θα ήταν σκόπιμο να αιτιολογηθεί επαρκέστερα η εξαίρεση από την υποχρεωτική κήρυξη αναδάσωσης των εκτάσεων για τις οποίες έχει χορηγηθεί έγκριση επέμβασης κατά το Κεφάλαιο Έκτο του ν. 998/1979 πριν από την καταστροφή της δασικής βλάστησής τους μόνο εξαιτίας πυρκαγιάς και όχι από άλλη αιτία.

Εξ άλλου, ως προς την παρ. 2 της προτεινόμενης ρύθμισης, παρατηρείται ότι καθορίζονται με ειδικότερο τρόπο οι προϋποθέσεις ανάκλησης αποφάσεων με τις οποίες κηρύσσονται ορισμένες εκτάσεις ως αναδασωτέες, η διάταξη, όμως, ενδέχεται να αφορά και εκτάσεις επί των οποίων είχε επιτραπεί επέμβαση με απόφαση διοικητικού οργάνου μη προβλεπόμενη στο τότε ισχύον δίκαιο, η οποία καλύπτεται υπό την ισχύουσα μορφή του Κεφαλαίου Έκτου του ν. 998/1979, όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 36 του ν. 4280/2015 και ισχύει.

14. Επί του άρθρου 33

Για λόγους πληρότητας και σαφήνειας θα ήταν χρήσιμο το πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης διάταξης να συμπληρωθεί ως εξής: «Η προθεσμία του εδαφίου β' της περίπτωσης β' της παρ. 6 του άρθρου 9 του π.δ. 100/2010 (Α' 177), που προστέθηκε με την παράγραφο 1 του άρθρου 52 του ν. 4178/2013

(Α' 174), όπως τροποποιήθηκε με το άρθρο 54 παρ. 3 του ν. 4280/2014 και το άρθρο 10 παρ. 23 ν.4315/2014, παρατείνεται από 30 Ιουνίου 2015 έως 30 Ιουνίου 2016».

Περαιτέρω, δεδομένου ότι στο τρίτο εδάφιο της περίπτωσης β' της παρ. 6 του άρθρου 9 του π.δ. 100/2010 ορίζεται ότι «[α]πό την 1η Ιουλίου 2015 [οι Ενεργειακοί Επιθεωρητές] διαγράφονται αυτοδίκαια από το Μητρώο Ενεργειακών Επιθεωρητών και απολύουν τη δυνατότητα άσκησης της δραστηριότητας έως την υποβολή του Πιστοποιητικού Επιτυχούς Εξέτασης», είναι προφανές ότι η εν λόγω ημερομηνία πρέπει να αντικατασταθεί αντιστοίχως.

15. Επί του άρθρου 37

Με το πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης διάταξης γίνεται, εκ παραδρομής, αναφορά στο «π.δ. 265 (Α' 74)», αντί του ορθού «π.δ. 265/1979 (Α' 74)».

16. Επί του άρθρου 38

Με την προτεινόμενη διάταξη συμπληρώνεται, υπό την επιφύλαξη τυχόν ευνοϊκότερων ρυθμίσεων, το καθεστώς που καθιερώνουν οι Εθνικές Γενικές Συλλογικές Συμβάσεις Εργασίας σχετικώς με την παροχή άδειας φροντίδας παιδιού, κατά τρόπον ώστε δικαιούχοι της άδειας να καθίστανται, εναλλακτικώς, «οι εργαζόμενοι φυσικοί, θετοί ή ανάδοχοι γονείς και των δύο φύλων, ανεξάρτητα από το είδος της δραστηριότητας που ασκεί ο άλλος γονέας, ακόμη και αν ο άλλος γονέας δεν εργάζεται».

Όπως επισημαίνει η Αιτιολογική Έκθεση (σελ. 15) που συνοδεύει το υπό ψήφιση νομοσχέδιο, «οι μέχρι τώρα ισχύουσες διατάξεις πρόκριναν ως δικαιούχο της άδειας φροντίδας παιδιού την εργαζόμενη μητέρα, ενώ η χορήγησή της στον πατέρα, γινόταν υπό προϋποθέσεις και σε πολλές περιπτώσεις ο πατέρας στερούνταν τη δυνατότητα να ασκήσει το δικαίωμά του, ειδικά όταν η μητέρα δεν εργαζόταν».

Η προτεινόμενη ρύθμιση ενσωματώνει νομολογιακά δεδομένα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης (στο εξής, ΔΕΕ). Πλέον πρόσφατη σχετική δικαστική απόφαση είναι η απόφαση ΔΕΕ της 16.7.2015 (υπόθεση C-222/14), κατόπιν προδικαστικού ερωτήματος του Συμβουλίου της Επικρατείας. Με την απόφαση αυτή το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης έκρινε ότι εθνική ρύθμιση συμφώνως προς την οποία δημόσιος υπάλληλος δεν έχει δικαίωμα γονικής άδειας, αν η σύζυγός του δεν εργάζεται ή δεν ασκεί επάγγελμα, αντιβαίνει στις διατάξεις της Οδηγίας 96/34/ΕΚ του Συμβουλίου, της 3ης Ιουνίου 1996, «σχετικώς με την συμφωνία-πλαίσιο για τη γονική άδεια, που συνήφθη από την UNICE [Ένωση Συνομοσπονδιών των Βιομηχανιών και Εργοδοτών της Ευρώπης], τη CEEP [Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Δημόσιων

Επιχειρήσεων] και τη CES [Ευρωπαϊκή Συνομοσπονδία Συνδικάτων]» (ΕΕ L 145 της 19.6.1996, σελ. 4), όπως τροποποιήθηκε με την Οδηγία 97/75/ΕΚ του Συμβουλίου, της 15ης Δεκεμβρίου 1997 (ΕΕ L 10 της 16.1.1998, σελ. 24), καθώς και προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2006/54/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Ιουλίου 2006, «για την εφαρμογή της αρχής των ίσων ευκαιριών και της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών σε θέματα εργασίας και απασχόλησης» (ΕΕ L 204 της 26.7.2006, σελ. 23). Η ως άνω απόφαση αναφέρεται σε ρύθμιση που αφορά δημόσιους λειτουργούς, και όχι ιδιωτικούς υπαλλήλους. Ωστόσο, το δίκαιο της Ευρωπαϊκής Ένωσης προστατεύει εξίσου τους εργαζομένους στον δημόσιο και τον ιδιωτικό τομέα, βλ. και τις Οδηγίες 2010/41/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 7ης Ιουλίου 2010, «για την εφαρμογή της αρχής της ίσης μεταχείρισης ανδρών και γυναικών που ασκούν αυτοτελή επαγγελματική δραστηριότητα και για την κατάργηση της οδηγίας 86/613/ΕΟΚ του Συμβουλίου» (ΕΕ L 180 της 15.7.2010, σελ. 1), και 2010/18/ΕΕ του Συμβουλίου, της 8ης Μαρτίου 2010, «σχετικά με την εφαρμογή της αναθεωρημένης συμφωνίας-πλαίσιου για τη γονική άδεια που συνήφθη από τις οργανώσεις BUSINESSEUROPE, UEAPME, CEEP και ETUC και με την κατάργηση της οδηγίας 96/34/ΕΚ» (ΕΕ L 68 της 18.3.2010, σελ. 13).

17. Επί του άρθρου 46

Με τις διατάξεις του προς ψήφιση άρθρου μεταβάλλεται η συγκρότηση της διυπουργικής «Επιτροπής Τουριστικών Λιμένων», κατά τροποποίηση της παρ. 2 του άρθρου 30 του ν. 2160/1993.

Η συγκρότηση συλλογικού οργάνου της Διοίκησης αφορά την ιδιότητα υπό την οποία πρόσωπο ορίζεται ως μέλος του οργάνου (βλ. άρθρο 13 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας – ν. 2690/1999). Η σύνθεση του συγκροτημένου συλλογικού οργάνου ανάγεται στη λειτουργία του και, ιδίως, στη συμμετοχή των τακτικών και αναπληρωματικών μελών του οργάνου στις συνεδριάσεις του (βλ. άρθρο 14 του ως άνω Κώδικα).

Συνεπώς, εκ παραδρομής αναφέρεται, στο στοιχ. δ) της προτεινόμενης τροποποίησης, η «σύνθεση» της εν λόγω Επιτροπής, αντί του ορθού «συγκρότηση» της Επιτροπής.

Εξ άλλου, στη φράση «τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης της Εφορείας Εναλίων Αρχαιοτήτων του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού», παρέλκουν οι λέξεις «της Διεύθυνσης».

18. Επί του άρθρου 48 παρ. 2

Κατά την προτεινόμενη αντικατάσταση εδαφίων της παρ. 5 του άρθρου 30

του ν. 3419/2005, «Οι εκλογικές επιτροπές που θα συγκροτηθούν, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 3419/2005, όπως ισχύει (Α' 297), διατηρούνται και παραμένουν αρμόδιες για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων κατά τις εκλογές που θα διεξαχθούν, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο της παραγράφου αυτής. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, η προθεσμία του πρώτου εδαφίου μπορεί να παραταθεί άπαξ έως και τέσσερις (4) μήνες.»

Συναφώς επισημαίνεται ότι η συγκρότηση των εκλογικών επιτροπών διέπεται από το άρθρο 2 του π.δ. 372/1992, «Τρόπος εκλογής για τα Δ.Σ. Επιμελητηρίων», που έχει εκδοθεί κατ' εξουσιοδότηση του άρθρου 3γ του ν. 2081/1992, «Ρύθμιση του θεσμού των Επιμελητηρίων, τροποποίηση των διατάξεων του ν. 1712/1987 για τον εκσυγχρονισμό των επαγγελματικών οργανώσεων των εμπόρων, βιοτεχνών και λοιπών επαγγελματιών και άλλες διατάξεις», όπως το εν λόγω άρθρο προστέθηκε με το άρθρο 22 του ν. 3419/2005.

Εξ άλλου, κατά τα δύο πρώτα εδάφια της προς ψήφιση αντικατάστασης, «Οι εκλογές για την ανάδειξη οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων θα διεξαχθούν μεταξύ 15 Σεπτεμβρίου και 15 Οκτωβρίου 2016. Η θητεία των εκλεγμένων οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων παρατείνεται μέχρι τη διεξαγωγή των εκλογών κατά το προηγούμενο εδάφιο». Εξ άλλου, κατ' άρθρο 2 του π.δ. 372/1992, «1. Η εκλογική επιτροπή συγκροτείται έξι (6) τουλάχιστον μήνες πριν από τη λήξη της θητείας του Διοικητικού Συμβουλίου του Επιμελητηρίου (...)».

Πλεονάζει, κατά συνέπεια και ενόψει μελλοντικής συγκρότησης των εκλογικών επιτροπών, το πρώτο εδάφιο της προτεινόμενης αντικατάστασης.

Περαιτέρω, κατά το πρώτο εδάφιο της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 3419/2005, στο οποίο γίνεται παραπομπή, «Οι πρώτες εκλογές για την ανάδειξη των οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων, μετά την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού, θα διεξαχθούν το πρώτο δεκαπενθήμερο του μηνός Ιουνίου 2006». Συνεπώς, η ορθή παραπομπή, στις προς ψήφιση διατάξεις, αφορά το δεύτερο εδάφιο της ως άνω παρ. 5, όπως αυτό προτείνεται να αντικατασταθεί, κατά το οποίο, «Οι εκλογές για την ανάδειξη οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων θα διεξαχθούν μεταξύ 15 Σεπτεμβρίου και 15 Οκτωβρίου 2016».

Τα ανωτέρω ισχύουν και για τις «εκλογές για την ανάδειξη του νέου διοικητικού συμβουλίου της Εθνικής Ελληνικής Επιτροπής του Διεθνούς Εμπορικού Επιμελητηρίου», οι οποίες προτείνεται, εκ παραδρομής, να διεξαχθούν «τέσσερις (4) μήνες μετά από την εκλογή των νέων οργάνων διοίκησης των Επιμελητηρίων, σύμφωνα με το πρώτο εδάφιο», αντί του ορθού «δεύτερο εδάφιο» της παρ. 5 του άρθρου 30 του ν. 3419/2005.

19. Επί του άρθρου 52

Κατά την προς ψήφιση διάταξη, «Στις υφιστάμενες οργανικές θέσεις της Γ.Γ.Δ.Ε. μεταφέρονται 500 οργανικές θέσεις της Ε.Γ.Σ.Δ.Ο.Ε., οι οποίες θα καλυφθούν από προσωπικό που υπηρετεί στην Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.».

Νομοτεχνικώς αρτιότερη θα ήταν η εξής διατύπωση: «Στις υφιστάμενες οργανικές θέσεις της Γ.Γ.Δ.Ε. προστίθενται πεντακόσιες (500), οι οποίες μεταφέρονται από την Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε. και θα καλυφθούν από προσωπικό που υπηρετεί στην Ε.Γ. Σ.Δ.Ο.Ε.».

20. Επί του άρθρου 57 παρ. 1

Δεδομένου ότι η παράγραφος 4 του άρθρου 52 του ν. 4280/2014 αντικαθίσταται διά της παρ. 2 του άρθρου 32 του παρόντος, η περ. γ) της παρ. 1 πρέπει να απαλειφθεί, με αντίστοιχη αναρίθμηση των υπολοίπων.

Αθήνα, 4.11.2015

Οι εισηγητές

Δημήτριος Βασιλείου

Ανδρέας Κούνδουρος

Προϊστάμενος του Τμήματος Ευρωπαϊκών Μελετών

Μαριάνθη Καλυβιώτου

Γεωργία Μακροπούλου

Ειδικοί Επιστημονικοί Συνεργάτες

Ο Προϊστάμενος του Α΄ Τμήματος

Νομοτεχνικής Επεξεργασίας

Ξενοφών Παπαρρηγόπουλος

Αν. Καθηγητής του Πανεπιστημίου

Πελοποννήσου

Ο Προϊστάμενος της Β΄ Διεύθυνσης

Επιστημονικών Μελετών

Αστέρης Πλιάκος

Καθηγητής του Οικονομικού

Πανεπιστημίου Αθηνών

Ο Πρόεδρος του Επιστημονικού Συμβουλίου

Κώστας Μαυριάς

Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών